

idee van een experimenteercentrum overeind gehouden, echter in vage bewoordingen en zonder concrete bestuurlijke besluitvorming. Na het vertrek van Van der Staay en het besluit van Van Gorkom om te vertrekken wordt er niet verder meer gesproken of besloten over het museumbestel en vangt de verspreide museale bouwwoede aan, zoals de musea vier jaar eerder hadden gehoopt. De opvolgers van Van der Staay bij de Kunststichting krijgen de handen vol aan een discussie over de positie van de eigen instelling en spreken zich niet meer over museumbeleid uit. De nieuwe museumdirecteuren storten zich individueel op het schrijven van nota's over het eigen museum. Het samenwerkingsverband van de vier musea, de Dienst Gemeentelijke Musea, bestaat nog wel geruime tijd en wordt pas in 1996 formeel ontbonden.

Verdere ontwikkelingen in het Rotterdamse museale veld

De discussie over het Rotterdamse museumbestel in de tweede helft van de jaren zeventig ging uitsluitend over de vier gemeentelijke musea die op z'n hoogst in verband werden gebracht met tentoonstellingsactiviteiten van de Rotterdamse Kunststichting, in het bijzonder in het Lijnbaancentrum. Andere musea lijken op dat moment in Rotterdam niet te bestaan; het nieuwe depot van de gemeentelijke musea, in 1979 in de Alexanderpolder nabij het NS-station voor relatief weinig geld gebouwd, was dan ook exclusief voor die vier bedoeld. Hoe anders is de situatie nu, dertig jaar later. De vier gemeentelijke musea zijn geen

onderdelen van het gemeentelijk apparaat meer; ze zijn in 2006 verzelfstandigd. Het Maritiem Museum heeft zijn zin gekregen: in 1986 ging een nieuw gebouw voor dit museum aan de kop van de Leuvehaven open. Het Historisch Museum kon in 1985 eindelijk het gerestaureerde Schielandshuis betrekken en pleit op dit moment voor nieuwbouw elders in de binnenstad, in samenhang met gewijzigde inzichten over wat een stadshistorisch museum behoort te zijn en te doen. Boymans van Beuningen kreeg met het Henket-paviljoen een aanbouw voor de collectie gebruiksvoorwerpen van H.J.E. van Beuningen, zij het dat de bovenste helft daarvan nu dienst doet als museumrestaurant. In 2004 kreeg Boijmans er bovendien nog een uitbreiding bij. Het Museum voor Land- en Volkenkunde werd Wereldmuseum zonder nieuwbouw en bleef aan de Willemskade gevestigd, al waren er in de loop van de tijd drie ingrijpende verbouwingen nodig om de museale functie te kunnen handhaven.

De omgeving van de vier musea is nog sneller en opzienbarender veranderd. Rotterdam kent op dit moment een groot aantal goede musea op verschillende gebieden. Voor de komst van het Nederlands Architectuurinstituut moest een fors gevecht worden geleverd. Na een flinke lobby van Rotterdam, dat zich er op beroept dé architectuurstad van Nederland te zijn, werd een felle concurrentiestrijd met Amsterdam gewonnen. Daarnaast probeerde de gemeente een Instituut voor Beeldcultuur in Rotterdam gevestigd te krijgen. Rotterdam won deze keer de concurrentie met opnieuw Amsterdam in beperkte